

WK-III.431.3.11.2024

Szanowny Pan
Michał Missan
Prezydent Miasta Elbląg
ul. Łączności 1
82-300 Elbląg

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. 2020 r., poz. 224), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej” przekazuję Panu wystąpienie pokontrolne.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w **Urzędzie Miejskim w Elblągu**, ul. Łączności 1, 82-300 Elbląg (REGON: 170747715; NIP: 578-305-14-46). Kontrolowane zadania realizowane były w Urzędzie Miejskim w Elblągu przez Departament Świadczeń Rodzinnych zlokalizowany w budynku mieszczącym się w Elblągu przy ul. Jaśminowej 11.

(dowód: akta kontroli: 13.1, 15.5)

W okresie objętym kontrolą wykonywanie zadań w Urzędzie Miejskim w Elblągu nadzorował Prezydent Miasta Elbląg - Pan Witold Wróblewski, który został wybrany w wyborach w dniu 4 listopada 2018 roku. Obecnie wykonywanie zadań nadzoruje - Pan Michał Missan – Prezydent Miasta Elbląg, wybrany w wyborach, które odbyły się 21 kwietnia 2024 roku.

Za prawidłową realizacją zadań Miasta oraz za właściwą pracę podległych Prezydentowi Miasta Elbląg komórek organizacyjnych odpowiedzialni są, zgodnie z §14 Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Elblągu Dyrektorzy tych komórek.

Wykonywanie zadań w Departamencie Świadczeń Rodzinnych Urzędu Miejskiego w Elblągu nadzorowała **Pani Maria Piór** - zatrudniona w Urzędzie Miejskim od dnia 1 marca 2004 roku, a od dnia 1 czerwca 2011 roku do chwili zakończenia kontroli na stanowisku Dyrektora Departamentu Świadczeń Rodzinnych.

Bezpośredni nadzór nad realizacją kontrolowanych zadań do chwili zakończenia działań kontrolnych sprawowała **Pani Anna Kierul** zatrudniona w Urzędzie Miejskim w Elblągu od dnia 26 maja 2004 roku, a od dnia 4 lipca 2022r. na stanowisku Kierownika Referatu Alimentów, Wypłat i Windykacji Świadczeń Departamentu Świadczeń Rodzinnych Urzędu Miejskiego w Elblągu.

(dowód: akta kontroli: 14.1, 15.2, 16.1)

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny:

- **Anna Stejn** – inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Oddział Kontroli Świadczeń w Delegaturze Urzędu w Elblągu - **przewodnicząca zespołu kontrolnego**;
 - legitymacja służbowa nr 17/2021 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
 - imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 15 listopada 2024 roku nr WK-I.0030.624.2024 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Urzędzie Miejskim w Elblągu.
- **Małgorzata Mazur** – inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Oddział Kontroli Świadczeń w Delegaturze Urzędu w Elblągu;
 - legitymacja służbowa nr 33/2020 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
 - imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 15 listopada 2024 roku nr WK-I.0030.625.2024 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Urzędzie Miejskim w Elblągu.

(dowód: akta kontroli: 5,6)

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 28 listopada 2024 roku do 5 grudnia 2024 roku. Odnotowana została pod pozycją 58 w książce kontroli prowadzonej w Urzędzie Miejskim w Elblągu.

(dowód: akta kontroli: 25)

Kontrola odbyła się w trybie hybrydowym, tj. część czynności kontrolnych prowadzona była w sposób bezpośredni, czyli w siedzibie jednostki kontrolowanej, a pozostałe czynności w Delegaturze Urzędu w Elblągu, z wykorzystaniem narzędzi informatycznych do zgromadzenia materiału dowodowego, w celu ustalenia stanu faktycznego, a następnie dokonania oceny działalności jednostki kontrolowanej, a także sformułowania ewentualnych zaleceń pokontrolnych. Rozpoczęcie kontroli nastąpiło w pierwszym dniu kontroli, w trakcie którego okazano upoważnienia do kontroli oraz legitymacje służbowe kontrolerów. Poinformowano o zasadach kontroli w trybie hybrydowym, wymaganych dokumentach do kontroli oraz formach i terminie ich przekazania. Kontrola zakończona została wideokonferencją, w czasie której kontrolerzy przekazali wstępne wnioski z przeprowadzonej kontroli oraz poinformowali o przewidywanych terminach przekazania projektu wystąpienia pokontrolnego.

Akta przeprowadzonej kontroli dostępne są w systemie EZD pod nr sprawy WK-III.431.3.11.2024.

Zakres kontroli:

- **przedmiot kontroli**

przedmiotem kontroli była ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,

- **okres objęty kontrolą**

kontrolą objęto okres świadczeniowy 2022/2023 (od 1 października 2022 roku do 30 września 2023 roku).

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 pkt 1, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) oraz art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190) w związku z art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 poz. 1993 ze zm.) – zwanej dalej ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Urzędu Miejskiego w Elblągu w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie**.

USTALENIA KONTROLI

Na podstawie dokumentów otrzymanych w toku kontroli oraz danych wykazywanych przez jednostkę w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych z zakresu funduszu alimentacyjnego za kwartał IV 2022 oraz kwartał I, II i III 2023 roku - przekazywanych za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej, dokonano następujących ustaleń:

1. W jednostce kontrolowanej, w okresie świadczeniowym 2022/2023 (od 1 października 2022 roku do 30 września 2023 roku) na świadczenia wypłacane z funduszu alimentacyjnego finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa - w rozdziale 85502 - wydatkowano kwotę **4.631.406,50 zł (11.187 świadczeń)**.
2. Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego - w okresie świadczeniowym 2022/2023 (od 1 października 2022 roku do 30 września 2023 roku) wyniosły **2.827.051,20 zł**, co stanowiło **61,04 %** wypłaconych w tym okresie świadczeń.
3. Łączne zadłużenie dłużników alimentacyjnych, wobec Skarbu Państwa, powstałe z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego – narastająco do dnia 30 września 2023 roku – wyniosło **74.840.474,00 zł**.
4. Zgodnie z art. 27 ust. 4 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – 40% kwoty odzyskanej z tytułu należności od dłużnika alimentacyjnego stanowi dochód własny gminy organu właściwego wierzyciela uzyskany z realizacji zadań w rozdziale 85502 – w gminie kontrolowanej, stanowił:
 - **68.498,62 zł** - w IV kwartale 2022 r.,
 - **347.501,51 zł** - w okresie I, II i III kwartału 2023 r.
5. Z rozdziału 85502 finansowane są zadania wynikające z: ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów; ustawy o świadczeniach rodzinnych; ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz opłacane są składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby otrzymujące świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek dla opiekuna bądź zasiłek dla opiekunów.

Organ właściwy- tj. Prezydent Miasta Elbląg - na realizację zadań zleconych w rozdziale 85502 ze środków własnych w: IV kwartale 2022 roku przeznaczył **204.758,69 zł**. (w tym na OFA 25.372,57zł.) oraz w okresie od I do III kwartału 2023 roku przeznaczył łącznie **261.322,20 zł**. (w tym na OFA 103.894,57zł.).

(dowód: akta kontroli: 10.1-10.7)

I. Organizacyjne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gmina miasto Elbląg liczy 104.275 mieszkańców. Organem właściwym, zobowiązanym do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów jest Prezydent Miasta Elbląg. Zadania z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów realizował Departament Świadczeń Rodzinnych Urzędu Miejskiego w Elblągu.

Czynności kontrolne wykazały, że powyższe zadania realizowane były zgodnie z art. 8a, 8b i 8c oraz zgodnie z art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 poz. 1993). W jednostce kontrolowanej decyzje z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wydawane były na podstawie upoważnień udzielonych przez organ właściwy tj. przez Prezydenta Miasta Elbląg. Ustalono, że zadania objęte kontrolą wykonywano na podstawie obowiązujących przepisów prawnych.

(dowód: akta kontroli: 12.2, 12.3)

Na dzień rozpoczęcia kontroli Urząd Miejski w Elblągu wykonywał swoją działalność na podstawie Statutu Miasta Elbląg - Obwieszczenie Nr 11/XIA/2020 Rady Miejskiej w Elblągu z dnia 27 maja 2020 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego. Obowiązujący w dniu rozpoczęcia kontroli Statut jednostki kontrolowanej stanowił w § 7 pkt. 2, że: „Miasto realizuje następujące zadania publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów: zдания zlecone z zakresu administracji rządowej (...)”.

(dowód: akta kontroli: 15.1, 15.3)

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania oraz zadania Urzędu Miejskiego w Elblągu określał Regulamin Organizacyjny Urzędu Miejskiego w Elblągu wprowadzony Zarządzeniem Nr 384/2024 Prezydenta Miasta Elbląg z dnia 29 lipca 2024 roku, zmieniony Zarządzeniem nr 478/2024 z dnia 25 września 2024 roku. Zgodnie z § 3 pkt 2 Regulaminu: „Urząd realizuje zadania m.in. zlecone z zakresu administracji rządowej”. Ponadto w § 31 Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Elblągu określono zadania Departamentu Świadczeń Rodzinnych. Po dokonanej analizie tego dokumentu kontrolujący stwierdzili, że obowiązujący Regulamin Organizacyjny był aktualny w zakresie objętym kontrolą.

(dowód: akta kontroli: 15.2, 15.4, 15.6)

II. Kadra realizująca zadania objęte kontrolą

W trakcie prowadzonych działań kontrolnych ustalono, że Urząd Miejski w Elblągu był organizacyjnie przygotowany do wykonywania zadań objętych kontrolą.

Działania kontrolne wykazały, że zadania z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów realizowane były przez pracowników Departamentu Świadczeń Rodzinnych Urzędu Miejskiego w Elblągu. Dyrektor Departamentu Świadczeń Rodzinnych, Główny Specjalista ds. weryfikacji projektów decyzji, Kierownik Referatu Alimentów, Wypłat i Windykacji Świadczeń oraz pracownicy merytoryczni realizujący kontrolowane zadania posiadali aktualne zakresy czynności oraz stosowne upoważnienia Prezydenta Miasta niezbędne do prowadzenia postępowań administracyjnych z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Zadania te wykonywano na podstawie aktualnych przepisów prawnych w zakresie pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W okresie objętym kontrolą jeden z pracowników - kierownik referatu realizującego kontrolowane zadania, uczestniczył w dwóch szkoleniach mających wpływ na podwyższenie

stanu wiedzy oraz umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych mu zadań. Udział w szkoleniach potwierdzały przedstawione kontrolującym certyfikaty.

(dowód: akta kontroli: 12.2, 12.4, 13.1)

III. Techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Urząd Miejski w Elblągu ma swoją siedzibę w Elblągu przy ul. Łączności 1. Zadania objęte kontrolą realizowane były przez Departament Świadczeń Rodzinnych Urzędu Miejskiego w Elblągu, który swoją siedzibę ma w Elblągu przy ul. Jaśminowej 11. Jest to budynek wolnostojący jedno kondygnacyjny. Powierzchnia łączna budynku to 433m². Zadania objęte kontrolą realizowane były przez Referat Alimentów, Wypłat i Windykacji Świadczeń, który zajmuje 6 pomieszczeń o łącznej powierzchni ok. 70m². Stanowiska pracy osób realizujących kontrolowane zadania wyposażone są w niezbędny sprzęt i urządzenia biurowe. W trakcie kontroli ustalono, że osoby realizujące kontrolowane zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów miały odpowiednie warunki pracy. W jednym z pomieszczeń utworzone zostało stanowisko do obsługi interesantów załatwiających sprawy związane z prowadzonymi postępowaniami z zakresu objętego kontrolą tj. dla dłużników alimentacyjnych oraz dla wnioskodawców wyjaśniających sprawy wymagające bezpośredniej obsługi przez pracownika Referatu. Miejsce to wyposażone jest w biurko z miejscem siedzącym dla pracownika oraz interesanta załatwiającego sprawę. Pozostałe sprawy z zakresu kontrolowanych zadań załatwiane są na sali obsługi, która wyposażona jest w krzesła oraz ladę, na której można wypełnić wniosek. Na ladzie znajdują się długopisy oraz wzory przykładowo wypełnionych wniosków. Ponadto dostępne jest również pomieszczenie (poczekalnia) wyposażone w biurko oraz miejsca siedzące, przy którym również można wypełnić wniosek lub inne dokumenty w oczekiwaniu na załatwienie sprawy. Budynek nie posiada barier architektonicznych. Osoby poruszające się na wózku inwalidzkim mają możliwość wjazdu z tyłu do budynku, gdzie znajduje się podjazd .

(dowód: akta kontroli: 13.1)

Z informacji Dyrektora Departamentu Świadczeń Rodzinnych wynika, że przeprowadzanie wywiadów alimentacyjnych i przyjmowanie oświadczeń majątkowych od dłużników alimentacyjnych odbywa się w specjalnym pomieszczeniu, z wydzielonym stanowiskiem do swobodnego wypełniania dokumentów. Stanowisko zaopatrzone jest w „Informację dotyczącą przetwarzania danych osobowych”. Jest to pomieszczenie przechodnie, jednakże podczas przeprowadzania wywiadów oraz przyjmowania oświadczeń majątkowych z dłużnikiem alimentacyjnym, w celu zapewnienia ochrony danych osobowych i zachowania poufności, nie przebywają inne osoby nieupoważnione.

Dokumenty z zakresu ustalania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego przechowywane są w teczkach lub segregatorach opisanych imieniem i nazwiskiem wnioskodawcy oraz numerem akt. Akta ułożone są zgodnie z kolejnością numeryczną i przechowywane w szafach zamykanych na klucz znajdujących się w pomieszczeniu zajmowanym przez pracowników zajmujących się bezpośrednią obsługą klienta.

Dokumenty dłużników alimentacyjnych przechowywane są w teczkach osobowych opisanych imieniem, nazwiskiem oraz numerem akt. Numery teczek dłużników alimentacyjnych nadawane są w każdym okresie świadczeniowym, począwszy od numeru 1 dla dłużników „aktywnych” w danym okresie świadczeniowym. Na teczkach dłużników alimentacyjnych umieszczona jest kolorowa karteczka informująca, kto jest organem

właściwym dłużnika alimentacyjnego, czy gmina kontrolowana czy inny organ. Akta umieszczone są w zamykanych na klucz szafach, w pomieszczeniach zajmowanych przez pracowników realizujących kontrolowane zadania.

(dowód: akta kontroli: 11.2)

Osobom przeprowadzającym kontrolę przekazano dokumenty potwierdzające zawarcie umowy z Asseco Data System S.A. z siedzibą w Gdańsku oraz wykupienie licencji na oprogramowanie w systemie OTAGO do obsługi świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Ustalono, że pracownicy Departamentu Świadczeń Rodzinnych Urzędu Miejskiego w Elblągu posługiwali się aktualną wersją oprogramowania, zgodną z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

(dowód: akta kontroli: 12.1, 18.1)

Zgodnie z art. 8a, art. 28 ust.1 pkt.1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz z art. 12a ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (Dz.U. z 2023 r., poz. 2160 ze zm.) od dnia 1 lipca 2015 roku organ właściwy wierzyciela zobowiązany jest do przekazywania do wszystkich biur informacji gospodarczych informacji o wysokości zadłużenia dłużników alimentacyjnych. W jednostce kontrolowanej powyższe informacje przekazywano do następujących biur:

1. Biuro Informacji Gospodarczej Info Monitor (od 31 lipca 2015r.)
2. Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej KBIG (od 5 sierpnia 2015r.)
3. ERIF Biuro informacji Gospodarczej S.A (od 31 lipca 2015 r.)
4. Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej (od 31 lipca 2015r.)

Z informacji uzyskanej od Dyrektora Departamentu Świadczeń Rodzinnych wynika, że do Biur Informacji Gospodarczych skierowano zaległości 1.192 dłużników alimentacyjnych.

(dowód: akta kontroli: 9(1), 11.1)

IV. Skargi z zakresu spraw objętych kontrolą

Z informacji sporządzonej przez Dyrektora Departamentu Świadczeń Rodzinnych wynika, że w okresie objętym kontrolą, Urząd Miejski w Elblągu nie rozpatrywał żadnej skargi dotyczącej spraw z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(dowód: akta kontroli: 13.1)

V. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych oraz podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Urząd Miejski w Elblągu prowadził **850 postępowań** administracyjnych w sprawach związanych z ustaleniem prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego (w tym wydano: 816 decyzji przyznających, 23 decyzje odmowne oraz 11 decyzji o umorzeniu postępowania).

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie Miejskim w Elblągu prowadzono **97 postępowań** związanych z ustalaniem nienależnie pobranych świadczeń i żądaniem ich zwrotu (w tym 10 postępowań umorzono) oraz **40 postępowań** w sprawie uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych (w tym 11 postępowań umorzono).

W kontrolowanym okresie prowadzono postępowania administracyjne w sprawach:

- **odroczenia terminu spłaty/rozłożenia na raty** kwoty zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego lub nienależnie pobranych świadczeń – 10 postępowań zakończonych wydaniem decyzji o rozłożeniu na raty należności;
- **umorzenia nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego** – 7 postępowań zakończonych wydaniem: w 3 sprawach decyzji o umorzeniu należności oraz w 4 sprawach decyzji o odmowie umorzenia należności;
- **umorzenia należności w trybie art. 30 ust. 1 Ustawy** w stosunku do należności, o których mowa w art. 28 ust. 1, 2, 4 Ustawy – 4 postępowania zakończone wydaniem: w 2 sprawach decyzji o umorzeniu 30% należności, w 1 sprawie decyzji o umorzeniu 50% należności oraz w 1 sprawie decyzji o odmowie umorzenia 50% należności;
- **umorzenia należności w trybie art. 30 ust. 2 Ustawy** w stosunku do należności, o których mowa w art. 28 ust. 1, 2, 4 Ustawy – 26 postępowań zakończonych wydaniem: w 9 sprawach decyzji o odmowie umorzenia należności, w 3 sprawach decyzji o umorzeniu należności wynikających z wypłaconej zaliczki alimentacyjnej oraz o odmowie umorzenia należności wynikającej z wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w 3 sprawach decyzji o odmowie rozłożenia na raty należności, w 6 sprawach decyzji o rozłożeniu na raty należności, w 4 sprawach decyzji o częściowym umorzeniu należności oraz w 1 sprawie decyzji o umorzeniu należności.

Ustalono również, że w okresie objętym kontrolą Urząd Miejski w Elblągu podejmował działania wobec **722** dłużników alimentacyjnych, tj.:

- **503** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był Prezydent Miasta Elbląg,
- **219** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był wójt/burmistrz/ prezydent innej gminy.

W stosunku do **149** dłużników alimentacyjnych nie podjęto działań, gdyż nie ustalono organu właściwego dłużnika alimentacyjnego.

W okresie objętym kontrolą do Urzędu Miejskiego w Elblągu wpłynął 1 wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego - w trybie art. 3 ust. 1 Ustawy oraz nie wpłynął żaden wniosek o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych - w trybie art. 3 ust. 5 pkt 1 Ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(dowód: akta kontroli: 8, 9)

Założono, że losowy dobór próby badawczej dokonany zostanie w oparciu o profesjonalny osąd kontrolera spośród wszystkich postępowań administracyjnych w zakresie ustalania uprawnień do świadczeń z funduszu alimentacyjnego i uznania dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych oraz ze wszystkich spraw z zakresu podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzonych przez Urząd Miejski w Elblągu w okresie objętym kontrolą. Akta spraw analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań.

(dowód: akta kontroli: 17(15), 19-24)

VI. Kontroli i analizie poddano:

1. Sprawy z zakresu prowadzonych postępowań administracyjnych

Łącznie kontroli i analizie poddano **15 spraw** z zakresu realizacji ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w których prowadzono **19** postępowań administracyjnych, zakończonych wydaniem decyzji w tym:

- **12** postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji przyznających prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- **1** postępowanie administracyjne zakończone wydaniem decyzji odmawiającej prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- **2** postępowania administracyjne zakończone wydaniem decyzji zmieniającej prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego w zakresie wysokości świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- **2** postępowania administracyjne zakończone wydaniem decyzji ustalających nienależnie pobrane świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- **2** sprawy związane z uznaniem dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych oraz w zakresie dalszego podejmowania wobec niego działań, w których prowadzono 2 postępowania administracyjne – zakończone wydaniem decyzji administracyjnych.

(dowód: akta kontroli: 17(15), 19, 22)

2. Sprawy z zakresu działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych

Łącznie kontroli i analizie poddano **10 spraw** z zakresu podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych określonych ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – dotyczących 10 dłużników alimentacyjnych, w tym wobec:

- **5 dłużników**, dla których organem właściwym był Prezydent Miasta Elbląg;
- **5 dłużników**, dla których organem właściwym był wójt/burmistrz/prezydent innej gminy.

Akta spraw z zakresu prowadzonych postępowań administracyjnych, jak i podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań i działań.

(dowód: akta kontroli: 17(15), 20, 21, 23, 24)

VII. Ustalone uchybienia:

W czasie prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono:

- **Uchybienia, które nie miały wpływu na kontrolowaną działalność, tj.**

1. W **19 przypadkach**, co stanowiło **100,00 %** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych, w decyzjach administracyjnych w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego (19) błędnie wskazano Urząd Miejski w Elblągu jako organ administracji publicznej wydający decyzje. Zgodnie z art. 12 ust. 2 w związku z art. 2 pkt 10 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów organem właściwym do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej.

Decyzje organu I instancji powinny zawierać oznaczenie organu wydającego tj. Prezydenta Miasta Elbląg, natomiast upoważniony pracownik powinien je podpisać jako osoba działająca z upoważnienia Prezydenta Miasta.

(dowód: akta kontroli: 17.1, 19, 22)

Dotyczy decyzji: DŚR-RAW.8320.77.2022.MK, DŚR-RAW.8320.240.2022.MK, DŚR-RAW.8320.232.2022.MK, DŚR-RAW.8320.598.2022.MK, DŚR-RAW.8320.273.2022.AK1, DŚR-RAW.8320.686.2022.JP, DŚR-RAW.8320.1290.2022.MK, DŚR-RAW.8320.131.2022.AK1, DŚR-RAW.8320.473.2022.LŁ, DŚR-RAW.8320.471.2022.LŁ, DŚR-RAW.8320.63.2022.MK, DŚR-RAW.8320.458.2022.AK, DŚR-RAW.8320.482.2022.LŁ, DŚR-RAW.8320.735.2023.MK, DŚR-RAW.8320.736.2023.MK, DŚR-RAW.8320.186.2022.MK, DŚR-RAW.8320.141.2022.AK1, DŚR-RAW.8321.21.2022.AB, DŚR-RAW.8321.6.2023.AB

Skutek ustalonego uchybienia:

Powyższe uchybienie – na dzień rozpoczęcia kontroli - nie skutkowało negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonych postępowań administracyjnych.

2/ W **2 przypadkach**, co stanowiło ok. **12 %** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych (17), w toku prowadzonego postępowania, po uzyskaniu przez stronę dochodu uzyskanego, organ nie poinformował strony postępowania (świadzeniobiorcy) w sposób udokumentowany o wysokości dochodu po jego weryfikacji.

(dowód: akta kontroli: 17.1(1, 14, 15, 17), 22)

Dotyczy decyzji: DŚR-RAW.8320.77.2022.MK, DŚR-RAW.8320.141.2022.AK1

Skutek ustalonego uchybienia:

Powyższe uchybienie – na dzień zakończenia kontroli - nie skutkowało negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonego postępowania administracyjnego.

3/ W **1 przypadku**, co stanowiło ok. **5%** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych (19), przed wydaniem decyzji administracyjnych nie informowano strony postępowania o toczącym się postępowaniu w sprawie wydania decyzji niezgodnej z żądaniem strony. Zgodnie z art. 79a § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2024 roku, poz. 572) w postępowaniu wszczętym na żądanie strony, informując o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, organ administracji publicznej jest obowiązany do wskazania przesłanek zależnych od strony, które nie zostały na dzień wystania informacji spełnione lub wykazane, co może skutkować wydaniem decyzji niezgodnej z żądaniem strony.

(dowód: akta kontroli: 17.1 (16), 22)

Dotyczy decyzji: DŚR-RAW.8320.186.2022.MK

Skutek ustalonego uchybienia:

Powyższe uchybienie – na dzień rozpoczęcia kontroli - nie skutkowało negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonych postępowań administracyjnych. Niemniej jednak wskazać należy, że niezapewnienie Stronie postępowania czynnego udziału w postępowaniu oraz brak możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów w sprawie oraz zgłoszonych żądań, może prowadzić do wydania błędnej decyzji.

4/ W **1 przypadku**, co stanowiło ok. **8%** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych dotyczących podejmowania działań w stosunku do dłużnika alimentacyjnego (12), wystąpiła opieszałość w realizacji dalszych działań m.in. skierowania wniosku o ściganie oraz wystąpieniem do CEPiK o posiadanie uprawnień przez dłużnika alimentacyjnego do kierowania pojazdami.

(dowód akta kontroli 17.1(4), 22)

Dotyczy decyzji: DŚR-RAW.8321.21.2022.AB

Skutek ustalonych uchybień:

Na dzień rozpoczęcia kontroli nie stwierdzono żadnych skutków powyższego uchybienia jednakże opieszałość w prowadzeniu czynności określonych w art. 5 ust. 3b Ustawy przyczynia się do opóźnienia dalszych działań, a co za tym idzie do opóźnienia ściągальności należności.

Przyczyną powstania stwierdzonych uchybień jest niewystarczający nadzór Dyrektora Departamentu Świadczeń Rodziny Urzędu Miejskiego w Elblągu nad realizacją zadań w okresie objętym kontrolą oraz niejednolite przestrzeganie obowiązku wynikającego z art. 9 Kpa w przedmiocie należytego i wyczerpującego informowania stron postępowania administracyjnego o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego nr WK-III.431.3.11.2024 z dnia 12 grudnia 2024 roku zostały wniesione - przez Prezydenta Miasta Elbląg - w dniu 19 grudnia 2024 roku za pośrednictwem e-PUAP zastrzeżenia. Złożone zastrzeżenia zostały w całości oddalone, o czym został poinformowany Prezydenta Miasta Elbląg pismem nr WK-III.431.3.11.2024 z dnia 15 stycznia 2025 roku.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i ocenę wnoszę o:

- 1/ Informowanie strony postępowania administracyjnego, w sposób udokumentowany, o zmianie wysokości dochodu w przeliczeniu na osobę w rodzinie, w wyniku przeprowadzonej weryfikacji dochodu rodziny.
- 2/ Bezwzględne stosowanie procedur wynikających z art. 79a § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 roku, poz. 574 ze zm.), w zakresie odmowy prawa do świadczeń.
- 3/ Prowadzenie bez zbędnej zwłoki i opieszałości działań wobec dłużnika alimentacyjnego dotyczących m.in. skierowania wniosku o ściganie oraz wystąpienia do centralnej ewidencji kierowców o posiadanie uprawnień przez dłużnika alimentacyjnego do kierowania pojazdami.

Odstępuje się od wniesienia zalecenia do uchybienia nr 1, gdyż w decyzjach administracyjnych wydawanych od okresu świadczeniowego 2023/2024, wskazywany jest Prezydent Miasta Elbląg - jako organ administracji publicznej wydający decyzję administracyjną.

Proszę Pana o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie **14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia**, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

**WOJEWODA
WARMIŃSKI MAZURSKI
Radosław Król**